

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 — —
Negyedévre . . . 2 — 50 —
Egy hónapra . . . 1 — —
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) birtományt küldendő.

Előfizethető helyben:
Telegráf K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELELVEL.

Hirdetési díj:
Négy hasábolj per sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzárú hirdetések alkalmán jutányos áron vételnek fel. Bélyeg díj minden külön bejelölésért 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újságszám 50 kr.
Nyitási költségek minden példát 50 krajczár.
Hirdetések fölvetésének a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz. alatt.)
Kéziratok nem adódnak vissza.

Népgyűlés H.-Hánáson.

— A „Debreczeni” eredeti tudósítása —

A h.-hánási polgárság és intelligencia február 11-én délelőtt 10 órakor a függetlenségi olvasó kör kezdeményezésére és előkészítésére folytatott népgyűlést tartott, melyen a legnagyobb részben függetlenségi érzelmű polgárok mintegy 5000—6000-en jelentek meg, dacára a kellemetlen, szeles időnek. Tíz órakor a függetlenségi pártkör lelkes és minden közjóra tevékeny alelnöke Udvarhelyi József a főtérre felállított díszes nemzeti és hajduszin zászlókkal felékesített emelvényre lépett, mely körül az önkéntes tüzöltő egyesület tagjai a rend fenntartása tekintetéből kordont vontak s a népgyűlés ezrei, élükön a 48-as öreg honvédekkel, sorakoztak: s ajánlotta a gyűlés elnökéül Berencsy János városi tisztü ügyészt, akit a népgyűlés lelkes köztelkiáltással azonnal meg is választott.

Berencsy János a népgyűlés bizalmából elnöki helyét elfoglalván, a következő lelkes és hatalmas szónoki hévvel előadott beszéddel nyitotta meg a népgyűlést:

Igen tisztelt népgyűlés!

T. polgártársak!

Engedjék meg nekem, hogy első sorban is köszönetet mondjak ama kitüntetésért, a mely szerint engem e valóban imponáns népgyűlés vezetésével, az elnöki teendő végzésével megbízni méltóztattak; igyekezni fogok, hogy a népgyűlés hozandó határozatát híven adhasam vissza.

Nem szükséges fejtegetnem, mert már mindenki tudja, hogy február 19-én következik el ama nagy nap, a melyen az egyházpolitikai tárgyalások az országgyűlésen tárgyalás alá vétetnek.

E javaslatban olyan elvek vannak lefeleltelve, melyeknek kivívására már dicső öseink Boicskaytól kezdve folytonosan küzdöttek s küzdenünk kell nekünk is; minél jobban közeledik a nagy nap, annál nagyobb az érdeklődés.

Feszült figyelemmel s nagy várakozással néz az egész ország a tárgyalás elé, de sajnos, akadtak magában a törvényhozó testületben

egyesek, a kik ezen javaslatnak ellene vannak s megbuktatására mindent elkövetnek; ezért indult meg országsszerte a mozgalom s az egyházpolitikai javaslatok mellett pártolálag községek és törvényhatóságok nyilatkoznak.

H.-Hánás városának minden szépért és jóért lelkesülni tudó értelmesei közönsége sem maradhat tehát tétlenül s a mai nagy gyűlésen kifejezést fog adni nézetének.

Arra kérem tehát t. polgártársaimat, hogy szabad polgárokhoz illően, a törvény és tisztesség szem előtt tartásával nyilatkozzanak ama t. javaslatra, és az abból kifolyólag egyesek részéről tanúsított visszafogott eljárásokra s kérjük fel orsz. képviselőnket arra, hogy ő e népgyűlés véleményét és óhaját az országgyűlés elé eljuttatni sziveskedjék.

A nagy hatást és köztetszést aratott elnöki megnyitó beszéd után megválasztá népgyűlés jegyzőközl.: Dobrossy István ev. ref. tanítót és Fodor Gábor városi tisztviselőt.

Ekkor a népgyűlés figyelmébe ajánlotta az elnök Dr. Nagy Gábor ügyvédet és Tóth Mihály ref. tanítót, mint akik a népgyűlés összehívásának célját s általában az egyházpolitikai reformokat fogják megismertetni.

Dr. Nagy Gábor ügyvéd egy igen tartalmas, kiváló egyéni tehetségről tanuskodó, az egyházpolitikai reformszemeket, elveket minden oldalról megvilágító, viharos tetszésnyilvánításokkal fogadott beszéd után a következő határozati javaslatot terjesztette a népgyűlés elé elfogadásra:

Határozati javaslat.

A h.-hánási választó polgárok mai napon tartott népgyűlése az országgyűlés elé terjesztett egyházpolitikai javaslatokat helyesli, azokat az állam jól fel fogott érdekében megvalósítandóknak tartja, ellenben az azok ellen irányuló reakzionális mozgalmakat kárhóztatja, sőt megbotránkoztatásának ad kifejezést azon alkotmány és közmorál ellenes tapasztalati tény felett, mely szerint egyes országgyűlési képviselők a választó polgárok előtt nyíltan kifejtett programjuk szellemével ellenkező reverzálist állítottak ki; ennél fogva azon hazafiúi kérelemmel fordul az országgyűlés képviselőházához, hogy az alkotmányos tárgyalás alá terjesztett egyházpolitikai törvényjavaslatokat törvényerőre emelje, a fentebb jelzett reverzáli-

sokkal, vagy más hasonló módon elkövethető visszaélések ellen pedig a parlamenti tisztaság és függetlenség biztosítása érdekében a legerélyesebb óvintézkedéseket tenni méltóztassék.

Beadja: Dr. Nagy Gábor, ügyvéd.

Erre id. Csohány Ferencz, a függetlenségi párt ősz elnöke, szintén nyújtott be egy határozati javaslatot, mely szövegében a következők:

Határozati javaslat.

Az egyházpolitikai javaslatok iránt a h.-hánási választókerületben H.-Hánásra 1894. é. febr. 11-ére összehívott népgyűlésre, mely így hangzik:

A h.-hánási választókerület mai napon összejött népgyűlése az ugynevezett egyházpolitikai kérdésekben megindított s folytatott felekezeti tüntetések kárhóztatván, miután maga részéről az egyházpolitikai kérdések gyakorlati alkalmazásának horderejét méltányolni nem tudja, sem ellene, sem mellette tüntetni nem akar. Ugyanazért az országgyűléshez, felirattal járulni nem kíván, de orsz. képviselőjének elhatározását befolyásolni sem akarván, a történetek nyugton leendő bevéását elhatározza.

Beadja: id. Csohány Ferencz.

Ezután Tóth Mihály, mint a népgyűlés másik szónoka fejtette ki rövid, tartalmas beszédében, hogy a tárgyalás alá kerülő egyházpolitikai törvényjavaslatok nem ellenkeznek a függetlenségi párt sarkalatos elveivel, sőt ezen elvek diadalának tekintve, hogy azok az új alkotmányos élet kezdete óta immár 26 év után a törvényhozás elé kerültek s az óhajtott megvalósítás küszöbén állanak, melyeknek keresztülvitelét minden igaz független érzelmű és gondolkodású polgára e hazának az országgyűlés igazságszeretettelől óhajta várja és reméli.

Ezután felvette az elnök a kérdést, kik fogadják el az id. Csohány Ferencz ur határozati javaslatát, mit az egész népgyűlés néma hallgatással fogadott. — Azon kérdésre pedig, kik fogadják el a Dr. Nagy Gábor indítványát: az egész gyűlés „eljen” és „elfogadjuk!” kiáltásokban tört ki.

Ezután elnök a gyűlés végeredményét kihirdetvén, a szép számmal egybegyűlt közönség s a gyűlés szónokai iránt köszönetét fejezvé ki, intézkedett, hogy az elfogadott határozati javaslat a gyűlés tagjai által aláíratván: Kovács József orsz. képviselő ur által, aki erre külön jökönyvileg is felkérte, az országgyűlés elé beterjesztessék.

Országgyűlés.

A házassági javaslat fölött meginduló nagy vita izgalmai már szombatn előretették árnyékaikat. Bent az ülésteremben és kint a folyosón egyaránt viharos, türelmetlen és izgatott volt a hangulat. Annnyira, hogy egyes képviselők inzultáltak is egymást.

A képviselőház napirendjén a szakbizottságok megválasztása volt. De már itt is megnyilatkozott az a szenvedélyes gyűlölködés, mely a házban napról-napra gyöngyteret hódít.

A szavazás előtt ugyanis az ellenzék egy része által — állítólag — azon ajánlat tételte a kormánypártnak, hogy a hivatalosan, valamennyi párt hozzájárulásával egybeállított listából a függetlenségi és 48-as párt néhány tagja törültessek. Ez a törekvés főképpen Justh Gyula, Thaly Kálmán, Polónyi Géza, Okolicsányi László és mások ellen irányult. Hogy a czél eléressék, az ülésterem nagy asztalán lefektetett jegyzékekből a kibuktatandó képviselők neveit kitörölték és helyébe másokat írtak. Az így kikorrigált listákat állítólag Szász Károly kormánypartii képviselő osztogatta a kormánypartii képviselők közt. Mikor a dologról a függetlenségi és 48-as párt értesült, Justh Gyula rögtön felkereste Wekerle Sándor miniszterelnököt, ki megbotránkozva vett tudomást a történetekről és rögtön közölte saját pártjával, hogy az egyhangu megállapodások ily megtörést elítéli. A miniszterelnök ezen korrekcióját követően Wekerle Sándor közölte, hogy a mar kiosztott leveket az illető képviselőktől és ig a tervezett pucst nem sikerült.

A bizottsági választások után a ház a fölött vitakozott, hogy máj napra tüzessék ki napi rendre a házassági jogról szóló törvényjavaslat. Az elnök február 19-ikét ajánlotta. Ugron Gábornak nem volt ez ellen kifogása, de megjegyezte, hogy inparlamentaris eljárás kitűzni egy javaslat tárgyalását, mikor még a vonatkozó jelentés sincsen a képviselők közt kiosztva. Főlpattant erre a kor-

hogy e mindenben az anyósom is befoglatlaltatik.

Most már rendben volnék egészen, csak egy kis hivatalt kaphatnék, de hát kérem alássan, ha az ember száz helyütt bekopogtat, annyi biztatást kap s mikor rákerül a sor, az eredményt rendesen elmarad Jártnam már minisztereknél, képviselőknél, főispánnál és polgármesternél, de hivatalt maig sem került. Most már a néphez fordulok, az ő szava Istent szava, csak az baj, hogy a szavazata nem biztos.

Eddig kérem alássan már 35 képviselő megígerte, hogy az újonnan szervezett két II-od osztályú rendőrszti állás egyikére engem fog megválasztani, De hát ezek a képviselő urak olyanok, hogy minden pályázónak oda ígéri szavazatukat, s az a szerencsés, a kit nem kárikálnak, mert az legalább elmondhatja, ha kárikáltak volna, bizonyosan meg lett volna választva.

Ha sikerül és bejuthatok az egyik állásba, akkor vígan dudál a portugál, mert kérem alássan, habár a fizetés nem is nagy, de mint méltózatnak tudni, a rendőrség nem olyan hivatal, mint a többi, itt is csepeg, ott is csorog, az embert még azért is honorálják, ha a szemét behuntyja, ottan tehát vakon is meg lehet élni, én pedig a tapasztalt sok kudarcz után kijelentem, hogy jövőre néma lesz, mint a hal, és vak, mint a szerelem s igazat nem mondok többet, ha kerékbe törnek sem.

Azt hiszem, ilyen világos program után a hivatal több mint bizonyos, de legyen is, mert különben én is oda fogok jutni, hova a II-ik Endre király serege, csak a csicsókától várhatom a szabadulást, más szóval kapitulálni kell az anyósom előtt, már pedig kérem alássan ez borzasztó volna!!!

Bagamér.

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Kérem alássan!

Mindig azt mondták, hogy boloud ember vagyok, mert az igazat soha sem tudtam elhallgatni. Magam is érzem ez állítás igazságát. Mert hát kérem alássan, mi közöm volt hozzá, mikor a jó barátom felesége más felé kacsinagatott, hogy én azt a jó barátomnak eljűságojlam. Meg is kaptam érte a magamét: egyik oldalról ponfóvnt a férj, a másik oldalról az udvarló.

Az asszonyról nem is beszélek, az utonutfelem most is olyan titulusokat kiabál utánam, hogy iszonyatos még csak hallani is.

Avagy kérem alássan, mi közöm volt nekem hozzá, mikor láttam, hogy egy jó barátom szórja a pénzt, holott vagyona nem volt, csak hivatala, figyelmeztetni erre a főnökét.

Megvizsgálták a kezelésére bizott pénzeket, konstatalák, hogy sikkasztott, el is csapták, be is zárták, s most az egész világ engem okol annak a szegény becsületes embernek a szerencsétlenségéért. A közvélemény a pártjára állott, minden ember felfedez az áldozatban most utólag egy kitűnő tulajdonságot, a miért sajnálni lehet, s bennem egy aljas vonást, a miért megvetésre vagyok érdemes.

Sajátságos betegség az, kérem alássan, mikor az ember minden erőlködése dacára nem képes mást mondani, mint igazat. Sokszor érzem, hogy nagy számárságot csinállok, de hát a torkom össze szorul, ha füllenteni akarok, s kénytelen vagyok akaratom ellenére kinyögni az igazat.

Egyszer valami küldöttséggel járultam egyik miniszter elé, a ki ismerve politikai elveimet, egész önbizalommal intézte hozzám a kérdést:

— Nos, hogyan vannak ott maguknál velem megelégedve?

— Hát kérem alássan, biz ott ugy szeretik a kegyelmes urat...

— No, hogy? szól közbe a kegyelmes ur mosolyogva.

— Mint a Fazekas utcaiak az árvizet, ... fejezem én be mondókámat, érezve, hogy ismét bakot löttém. Egy kis hivatalhoz jutni régi vágyamat képezi, mert hát kérem alássan, mi a feleségem el nem hagyott, volt egy kis vagyonom, de bizony azóta nagyon meggyengült a jövedelemem. És kérlek önök, a mint hogy méltán kérhetik is, hogy miért hagyott el a feleségem? Hát biz annak törtériája van!

Az anyósom az oka különben az egésznek. Rosszul is van ez a világ berendezve, mert hát kérem alássan tessenek elhinni, hogy az anyósokra semmi szükség nincsen, és én nem is tudom elképzelni, hogy mi módon kerültek ezek az emberek közé.

Annny tény, hogy az első férjnek, Ádámnak nem volt anyósi, és én nem is hiszem hogy a biblia írja a paradicsom alatt mást érthetett volna, mint azt a gyöngyállapotot, a mely ily formán Ádámnak osztályrészt jutott; s nagyon természetes aztán hogy a paradicsom elvesztése képletesen szintén csak azt jelentheti, hogy Ádámnak ivadéka már anyóssal kénytelenek végig küzdeni magukat az életen, a mi tényleg nem is hasonlít a paradicsomhoz.

B dolog ugy állott kérem alássan, hogy az anyósom a híres hatfaludi Csicsóka családból származott, s roppant büszke volt a nemzetségére, és a büszkeség bele volt csepegtetve az én feleségembe is. Világ életemben ki nem állhattam a csicsókat és így el lehet képzelni, hogy kétszeresen nem szerettem az anyósomat, a ki ha bosszantani akart, rendszeren a Csicsókák régi dicsőségéről mesélt hihetetlen törtériákat.

Nagyobb szerencsétlenségre magam nem tartoztam a nemesi osztályba, s családfamat csakis az apámig tudtam felvinni, a ki mig élt, a becsületes csizmadia mesterségben foglalkoskodott nagy szorgalommal, s a kire én épen olyan büszke voltam, mint anyósom arra az első Csicsókára, a ki állítólag II. Endre királyllyal harcolt Palesztinában a hitelenek ellen s egy sivatagban azzal mentette meg az éhező hadsereg életét, hogy felfedezett egy csicsóka teletet, a miért aztán a királytól nemességet és hat falut kapott.

Hogy két ilyen ellentétes iránynak képviselői, mint én és az anyósom csak folytonos harcban állhattak egymással, az könnyen érthető, — Valóságos revancheháború volt közöttünk, melyben fégyverszűnet nem volt az éjszakáig folyt a harc, mely hol az egyik, hol a másik győzelmével végződött.

Nyolcz évi elkeseredett küzdelem után kétségbe vontam a Csicsókák dicsőségét és ünnepélyesen kijelenttem, hogy okmánytári kutatások szerint II-ik Endre király hadserege sivatagban soha se járt, mert hajókön ment Palesztinába, de ha járt volna, miután arra felé csicsóka nem terem, ilyen teletet felfedezni sem lehetett s így az egész törtéria nem egyéb üres meséné.

Néma csend követte szavaimat. Anyósom szeméi villámokot szórtak; megfogta feleségem kezét és bementek egy más szobába. — Reggel, mikor felkeltem, üres volt a ház, se anyós, se feleség. Eltűntek és velük együtt minden, a minék csak értéke volt.

A sértés olyan nagy volt, melyre a föld alatt lévő valamennyi csicsóka megfordult s melyet a 600 éves Csicsóka familia utolsó sarjai meg nem bocsátának.

Igy maradtam én kérem alássan egyedül, elvesztettem mindent egy meggondolatlan kijelentéssel, vigasztalásom csak az,

